

2. ІНДЗ подається викладачу, який читає лекційний курс з даної дисципліни та приймає екзамен або залік, не пізніше ніж за 2 тижні до екзамену (заліку).

3. Оцінка за ІНДЗ виставляється на заключному занятті (практичному, семінарському, колоквіумі і т. п.) з курсу на основі попереднього ознайомлення викладача зі змістом ІНДЗ. Можливий захист завдання шляхом усного звіту студента про виконану роботу (до 5 хв.).

4. Оцінка за ІНДЗ є обов'язковим компонентом іспитової оцінки (диференційованого заліку, заліку) і враховується при виведенні підсумкової оцінки з навчального курсу. Питома вага ІНДЗ у загальній оцінці з дисципліни, залежно від складності та змісту завдання, може становити від 30 % до 50 %.

Отже:

1. ІНДЗ ми розглядаємо як навчальний модуль, який виконується самостійно і оцінюється як частка навчального курсу з врахуванням у загальній оцінці за курс. Це надає вагомості даній роботі і робить її зміст вартісним.

2. ІНДЗ визначає зміст, технологію самостійної роботи студента та структурує її.

3. Індивідуалізація роботи студента виключає списування, дублювання видів робіт та сприяє індивідуальній відповідальності за виконану роботу.

4. ІНДЗ містить елемент пошукової, частково науково-дослідної роботи і виступає чинником залучення студента до науково-дослідницької діяльності, яка може бути продовжена при виконанні курсової, дипломної, магістерської роботи тощо.

*Л. М. Грущенко, старш. викл.,
кафедра психології та педагогіки.*

ОРГАНІЗАЦІЯ ЕФЕКТИВНОЇ ІНДИВІДУАЛЬНО-ТВОРЧОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ЕКОНОМІЧНОЇ КАЗКИ

Ще з давніх давен казка була самим популярним і розповсюдженим жанром народної літератури. Адже у казках накопичений безцінний багаж знань, досвіду, одвічних істин людського буття, які протягом століть збирали минулі покоління для своїх нащадків. У наш час бурхливого індустріального розвитку, коли наявність раціонального мислення є необхідною умовою життєдіяль-

ності людини, казка знайшла своє застосування у такій, здавалося б, «неказковій» сфері, як економіка. Тому викладачам економічних дисциплін варто приділяти увагу такому методу, як економічна казка.

Економічна казка — це художній твір, який висвітлює економічні поняття, закони, явища та процеси і використовується як активний метод навчання для розуміння та закріплення пройденого матеріалу.

Використовуючи запропонований В. І. Андреевим алгоритм педагогічного управління навчально-творчою діяльністю студентів, ми поставили за мету прослідкувати підвищення індивідуальної творчої активності студентів в процесі організації проектування як групової форми навчання.

Перший компонент процесу педагогічного управління та самоуправління студентів — цілепокладання. На початку навчального року перед студентами 3 курсу кредитно-економічного факультету Київського національного економічного університету в рамках навчального предмету «Методика викладання економіки» була поставлена задача: на протязі першого семестру (вересень-грудень) створити економічну казку на вибрану тему. Головна мета роботи: створення педагогічних умов для розвитку творчого потенціалу особистості кожного студента. Всього взяло участь 140 осіб — всі студенти, які вивчали предмет, тобто 12 навчальних груп. Кожна група була розбита на дві підгрупи — по 15 осіб, підгрупа створювала свій варіант сценарію. Таким чином був об'явлений конкурс на створення кращої економічної казки.

Отже, педагогом була поставлена мета і визначене завдання навчальної діяльності, намірено не конкретизований об'єкт майбутньої спільної роботи: якою повинна бути казка, яка економічна тема повинна бути відображена, для якої вікової категорії призначена та інше — все залежало від фантазії та творчих можливостей студентів. У кожній з створених підгруп виявився студент, готовий взяти на себе роль лідера-організатора. Потім у процесі індивідуально-консультативної роботи з кожним студентом обговорювались та уточнювались цілі їх участі в колективному творчому завданні, розподілялися авторські ролі. Головна умова участі студентів — добровільність. Тільки при наявності цієї умови та позитивної мотивації і направленості на творчу діяльність можна розраховувати на включеність кожного студента в процес самоуправління. 2-й компонент процесу педагогічного управління та самоуправління студентів — планування. Викладач

планує і деталізує роботу з кожним студентом окремо, враховуючи їх індивідуальні особливості, темп роботи, творчі здібності. На цьому етапі розподіляється об'єм роботи на кожного студента. 3-й компонент процесу педагогічного управління і самоуправління — організація та самоорганізація. На цьому етапі педагог є головним організатором діяльності студентів, яка ще залишається в рамках індивідуальної роботи з кожним студентом. Головною умовою ефективності роботи є сотворчість педагога та студента, під яким ми розуміємо рівноправну участь у створенні творчого продукту, коли знання та вміння набуваються в ході навчально-творчої роботи.

4-й компонент процесу педагогічного управління та самоуправління студентів — стимулювання та мобілізація. Як уже визначалося раніше, педагог прагне залучити до активної творчої діяльності всіх студентів, які вивчають предмет «Методика викладання економіки». Важливою умовою, яка підвищує значимість навчально-творчої діяльності, є постійне використання в процесі проведення практичних та семінарських занять активних методів навчання: мозкових атак, презентацій, методу конкретних ситуацій, інсценізацій. Від студента, в свою чергу, вимагається мобілізація всіх своїх творчих можливостей для публічних виступів. 5-й компонент процесу педагогічного управління та самоуправління студентів — нормування. Педагог визначає час, який необхідний для виконання творчої роботи (вересень — грудень). Студент повинен встигнути виконати творче завдання в призначений термін і приступити до вивчення ролі, яка дісталася йому в даному спектаклі. 6-й компонент процесу педагогічного управління та самоуправління студентів — врахування психологічних особливостей та індивідуальних творчих можливостей кожного студента. Таким чином головним принципом побудови навчально-творчого процесу є віра педагога в кожного студента, в його творчий потенціал (у когось він явний, а в когось — прихований), допомога в розкритті та розвитку його творчого потенціалу, врахування природних здібностей та бажання студента розвиватися. Таким чином студент свідомо підходить до процесу самоуправління творчою діяльністю. 7-й компонент процесу педагогічного управління та самоуправління студентів — контроль та самоконтроль. Педагог постійно контролює ефективність методів роботи з студентами, вибираючи найбільш дієві в кожному конкретному випадку. 8-й компонент процесу педагогічного управління та самоуправління студентів — педагогічний аналіз і самоаналіз. Результат будь-якої діяльності, якщо він не буде усвідом-

млений та проаналізований, перетворюється в хаотичний набір знань, які не завжди можуть бути використані особистістю в нових умовах. Тому кожний етап роботи (написання сценарію, розподіл ролей, репетиції, робота над формою і стилем, відбірковий конкурс і т. д.) супроводжується аналізом можливих варіантів. 9-й компонент процесу педагогічного управління та самоуправління студентів — колективне обговорення і корегування результатів індивідуальної творчої роботи. Цей етап роботи побудований на спільній діяльності студентів та педагога. Такі проекти здійснюються щорічно з 2001 року по 2005 рік включно. Аналізуючи досвід підготовки і проведення проекту можна констатувати той факт, що навчально-творча діяльність, яка включає в себе всі перераховані компоненти, оптимізує та активізує процес засвоєння знань та навичок, які необхідні студентам в майбутній професійній діяльності, допомагає їм самостійно справлятися з поставленими творчими завданнями, які, як правило, не мають однозначного рішення, сприяє переносу знань та навичок в нові умови, а головне — створює сприятливий емоційний фон занять та позитивне ставлення студентів до навчання..

*Т. М. Гусак, канд. пед. наук, доц.,
М. П. Кобець, викл.,
кафедра іноземних мов ф-ту маркетингу*

ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ, ЯК ДРУГОЇ ДЛЯ ПОВСЯКДЕННОГО СПІЛКУВАННЯ

Іноземна мова, що вивчається як друга мова для спілкування, повинна вивчатись у штучно створеному мовному середовищі. Вона повинна бути живою, функціональною, доречною для використання у повсякденному житті.

Вчителі у даному випадку є провідниками, котрі проводять своїх учнів через цілеспрямовані дії, а саме: діалоги, обговорення, створення життєвих ситуацій, де можна було б застосувати вивчені мовні конструкції. Вчитель повинен створити вільну, веселу, доброзичливу атмосферу, котра зніме напруження при вживанні мовних конструкцій. Дитина не повинна нічого боятись, у тому числі і робити помилки. Важливо лише те, що дитина намагається висловити свою думку іноземною мовою і не боїться це робити. Атмосфера напруженості, страху та побоювань блокує розуміння, запам'ятовування та вільне висловлювання дитини.